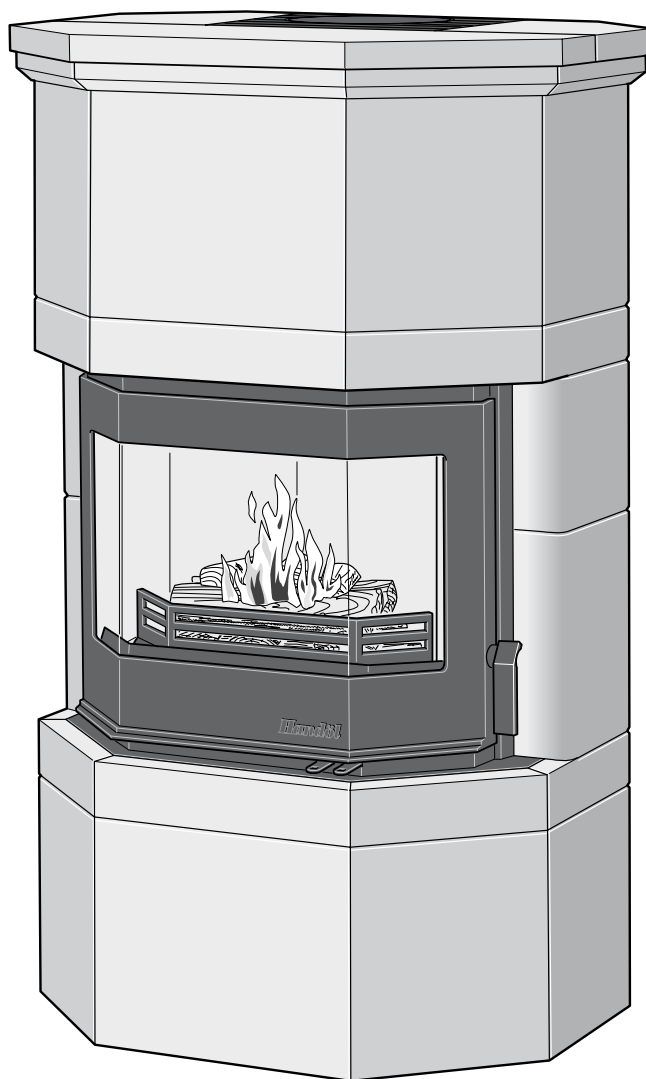

SE	Installationsanvisning	1	DE	Installationsanleitung	40
GB	Installation Instructions	20	NO	Installasjonsveiledning	60

Sofiero

Bäste Handöl-ägare!

Vi önskar Er välkommen till Handöl-familjen och hoppas att Ni får mycket glädje av kaminen.

Vi tror oss förstå att Ni ställer höga krav på design och kvalitet.

Ni har som nybliven ägare till en kamin från Handöl försäkrat Er om en kamin med tidlös design och lång livslängd.

Kaminen har också en förbränning som är både miljövänlig och effektiv för bästa värmeutbyte.

Läs noga igenom installationsanvisningen innan installationen påbörjas och den separata bruksanvisningen/eldningsinstruktionen innan Ni börjar elda.

Innehållsförteckning

Allmänt	2
Installationsavstånd till väggar och tak	3
Tillförsel av förbränningsluft	4
Uppackning	5
Skorstensanslutning	6–8
Montering av eldstadsbeklädning	9
Montering av rökhyllor	9
Montering av täljsten	10–17
Så här eldar man	18

Kvalitetsgodkännande

Kaminen har provats av Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut och uppfyllt gällande regler för både CE-märkning och de högre kraven för P-märkning.

Certifieringsnummer för P-märkning: 22 03 07

Tillverkarförsäkran

Tillverkning av produkten har skett i enlighet med de handlingar som ligger till grund för respektive godkännandebevis och därtill hörande krav på tillverkningskontroll.

Krav på rökkanal

Både vid anslutning rakt bakåt från kaminryggen och vid toppanslutning rakt uppåt skall skorstenen vara dimensionerad för minst 350° C.

Varning!

I drift blir vissa ytor på kaminen mycket varma och kan förorsaka brännskador vid beröring.

Var också uppmärksam på den kraftiga värmestrålningen genom luckglaset. Om brännbart material placeras närmare än angivet säkerhetsavstånd kan brand förorsakas.

Pyrelldning kan orsaka hastig gasantändning med risk för både materiella skador och personskador som följd.

OBS!

Installation av eldstad skall anmälas till den lokala byggnadsmyndigheten. Husägaren står själv ansvarig för att föreskrivna säkerhetskrav är uppfyllda och för att installationen blir inspekterad av en kvalificerad kontrollant.

Skorstensfejarmästaren skall informeras om installationen eftersom den medför ändrat sotningsbehov.

EC-deklaration om överensstämmelse

Produkt som omfattas av denna deklaration

Produkttyp	Kamin eldad med fasta bränslen
Typbeteckning	Handöl 10-serien
Typ enl. standard	SS-EN 13240
Avsedd för användning	Uppvärmning av bostäder
Bränslen	Vedbränsle
Särskilda villkor	Inga

Tillverkare

Namn	NIBE AB/NIBE Brasvärme
Adress	Box 134, Skulptörvägen 10, Se-285 23 Markaryd
Tillverkningsställe	Markaryd

Tillverkningskontroll av godkänt organ

Namn	SP, Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB
Adress	Box 857, Se-501 15 Borås
Rapport nr / datum	0402-CPD-220321 / 20061102

Niklas Gunnarsson
Affärsområdeschef NIBE Brasvärme

Bilagor

- Monterings- och installationsanvisning

Allmänt

Denna anvisning innehåller instruktioner om hur Handöl Sofiero skall monteras och installeras. För att kaminens funktion och säkerhet skall kunna garanteras rekommenderar vi att installationen utförs av en fackman. Våra återförsäljare av Handöl kan rekommendera lämpliga montörer, information om våra återförsäljare finns på www.handol.se. Tillsammans med kaminen levereras även en eldningsinstruktion och bruksanvisning. Vi uppmanar er att noggrant läsa igenom dessa och bevara dem för eventuellt framtida bruk.

Kaminen uppfyller kraven för att kunna anslutas till en skorsten dimensionerad för 350°C rökgastemperatur, anslutningsstosen är Ø150 mm utvändigt.

Tilluft från det fria skall anordnas för tillförsel av förbränningsluft.

Önskar Ni ytterligare råd och anvisningar angående installationen av braskaminen rekommenderar vi er att rådfråga skorstensfejarmästaren på orten.

Tekniska data

Effekt	3-9 kW
Verkningsgrad, upp till	80 %
Vikt	520 kg
Höjd kamin	1243 mm
Djup	590 mm
Bredd	710 mm

Testad enligt:

Europeisk standard EN-13240 klass 1

Svensk miljö- och kvalitetsmärkning, P-märkt cert. nr. 22 03 08

Norsk standard NS 3059, Cert. Nr 043-060

Tysk standard DIN 18.891, RO-91 00 139

Dansk standard 887-1, id nr 598

Bygganmälan

För installation av eldstad och uppförande av skorsten fordras att en bygganmälan inlämnas till vederbörande byggnadsnämnd. För råd och anvisningar angående bygganmälan rekommenderar vi Er att rådfråga byggnadsnämnden i Er kommun.

Bärande underlag

Sofiero väger 520 kg och Premodul skorstenen väger ca 12 kg per meter. När träbjälklaget belastas med vikter över 400 kg kan det behöva förstärkas. Låt därför en byggmästare kontrollera träbjälklagets bärrighet. Kaminen kräver att uppställningsplatsen är mycket plan och horisontell för att stå rätt.

Eldstadsplan

För att skydda golvet mot eventuellt utfallande glöd skall kaminen placeras på ett eldstadsplan. Är golvet under kaminen brännbart måste det skyddas av ett obrännbart material som täcker minst 300 mm framför luckan på kaminen och 100 mm utmed vardera sida.

Eldstadsplanet kan bestå av natursten, betong eller av 0,7 mm plåt. Som tillbehör finns eldstadsplan av lackerad plåt.

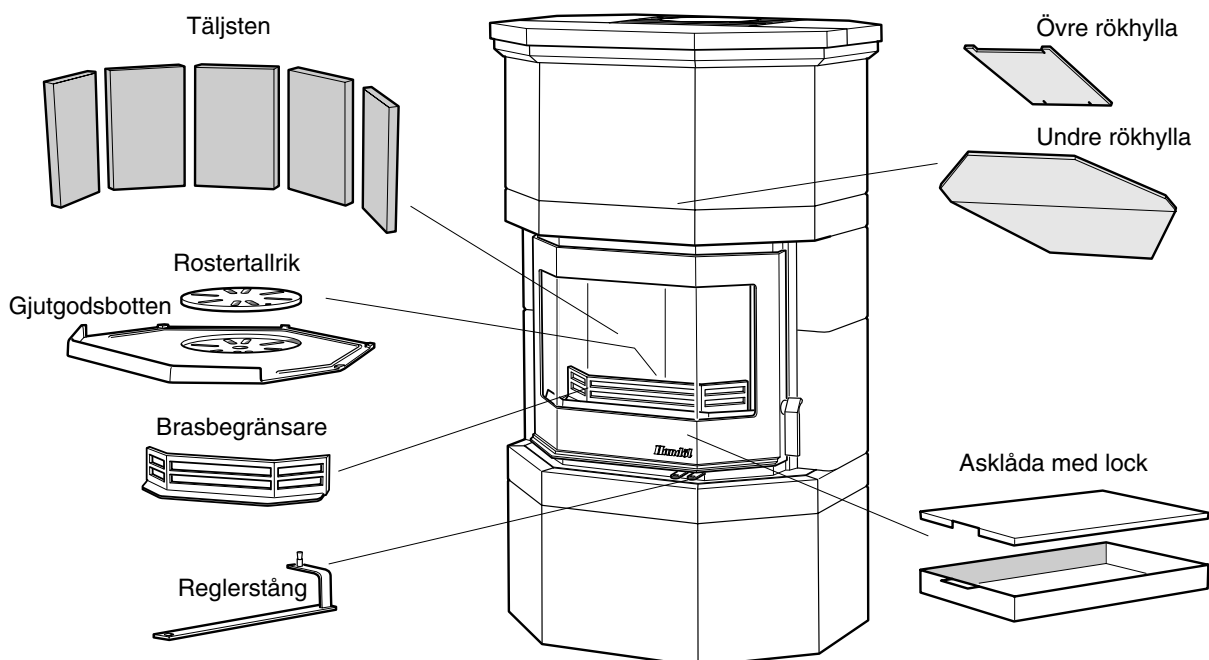
Skorsten

Kaminen erfordrar ett skorstensdrag på minst -12 Pa. Draget påverkas främst av längden och arean på skorstenen, men även av hur trycktät den är. Minsta rekommenderade skorstenslängd är 3,5 m och lämplig tvärsnittsarea är 150–200 cm² (140–160 mm i diameter).

Var noggrann med att kontrollera att skorstenen är tät och att inga läckage förekommer runt sotluckor och vid röranslutningar.

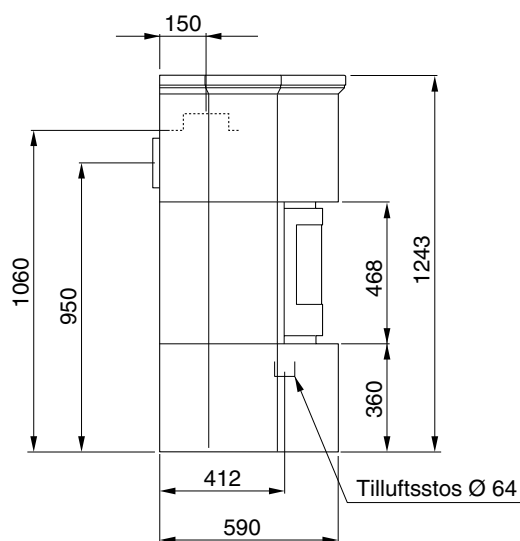
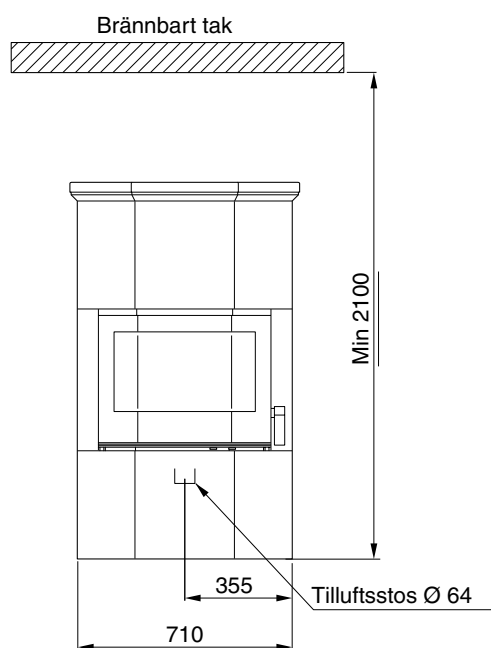
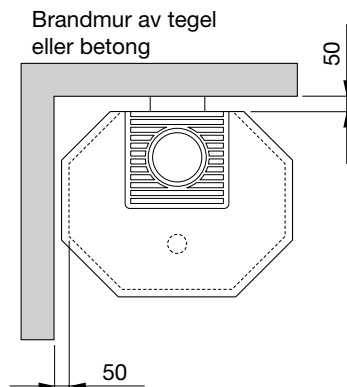
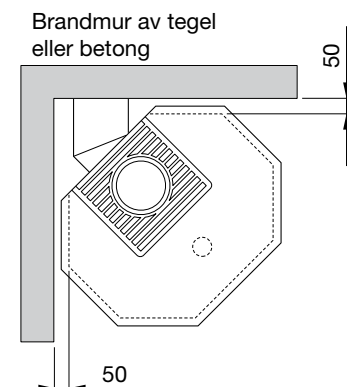
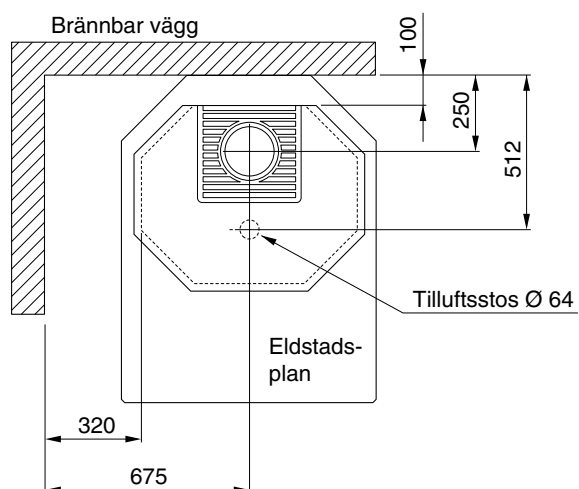
Observera att en rökkanal med skarpa böjar och horisontell dragning reducerar draget i skorstenen. Maximal horisontell rökkanal är 1 m, förutsatt att den vertikala rökkanalslängden är minst 5 m.

Rökkanalen skall kunna sotas i hela sin längd och sotluckorna skall vara lätt åtkomliga.

I bakkant läggs golvplåten mot väggen. De i figurerna angivna måtten kontrolleras så att de ej underskrids.

Minsta avstånd framför kaminöppningen till brännbar byggnadsdel eller inredning skall vara 1 m.

Tillförsel av förbränningsluft

Luften till braskaminen kan tillföras direkt via en kanal utifrån, eller indirekt via en ventil i ytterväggen i det rum där braskaminen står. Mängden förbränningsluft som åtgår till förbränningen är ca 25 m³/h.

Nedan visas några installationsalternativ.

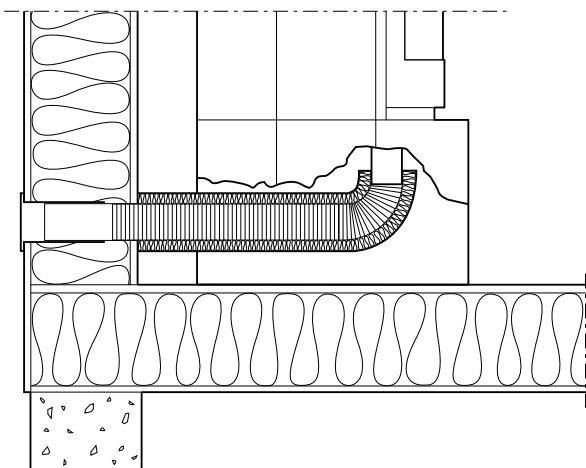
Anslutningsstosen på braskaminen har en utvändig diameter på Ø 64 mm.

OBS! I varma utrymmen skall kanalen kondensisolas med min 30 mm mineralull som utvändigt förses med plastfolie.

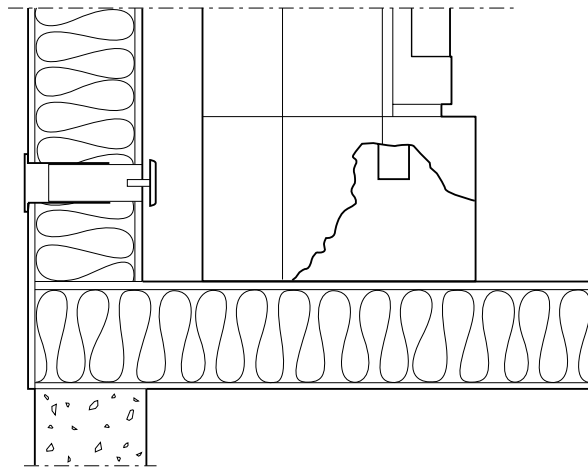
I genomgången är det viktigt att täta mellan röret och väggen (golvet) med tätningsmassa.

Vid längre rördragning än 1 m skall rördiametern ökas till 100 mm och motsvarande större ventil väljas.

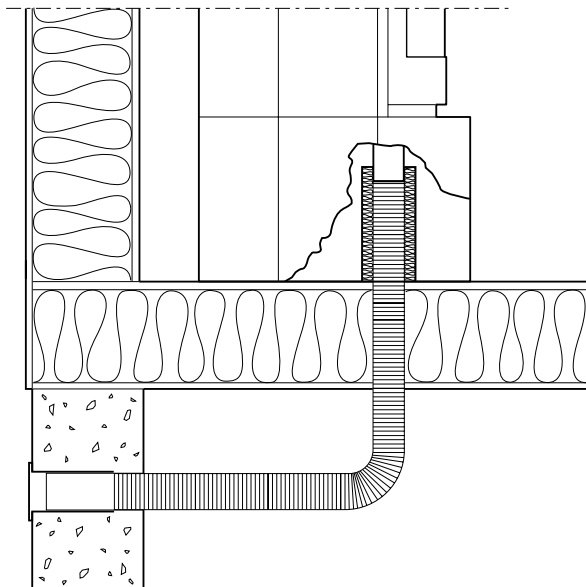
Som tillbehör finns 1 m kondensisolerad förbränningslufts-slang.

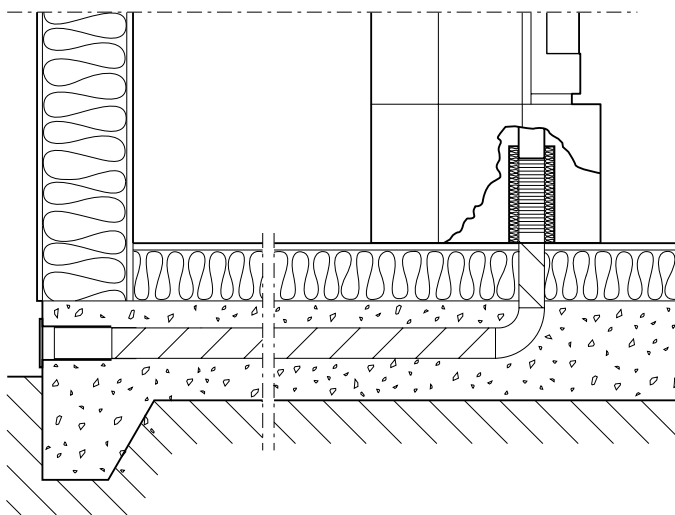
Genom yttervägg.

Indirekt genom yttervägg.

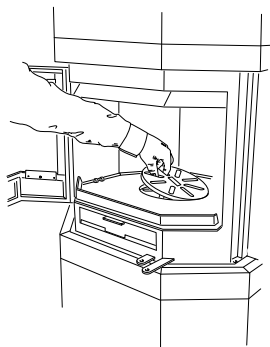
Genom golv och krypgrund.

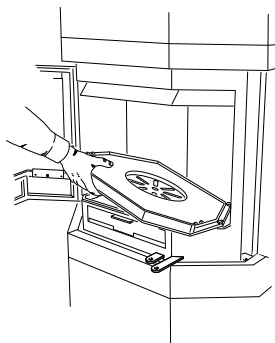
Genom golv och platta på mark.

Uppackning

För att lättare kunna lyfta och bära kaminen kan gjutgods-luckan och gjutjärnsinrede tas bort.

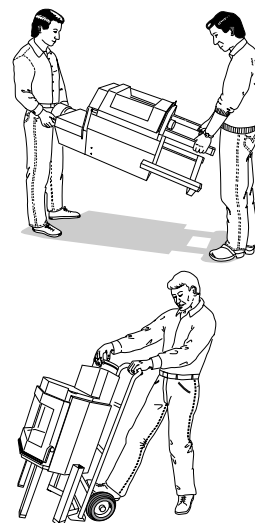

Rostertallriken tas ur genom att lyfta i motsatta kanten mot reglagestången.

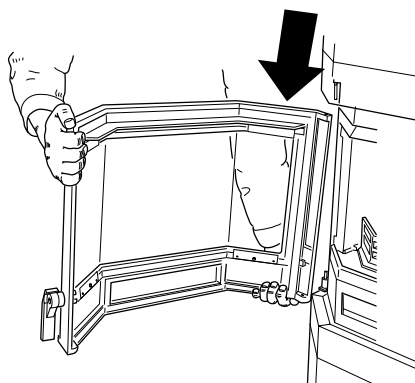
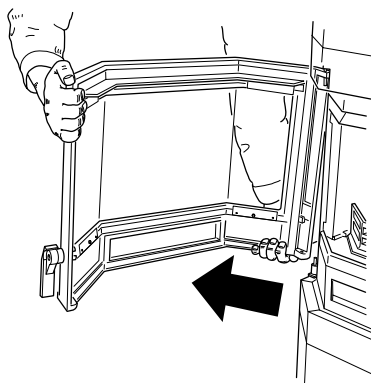
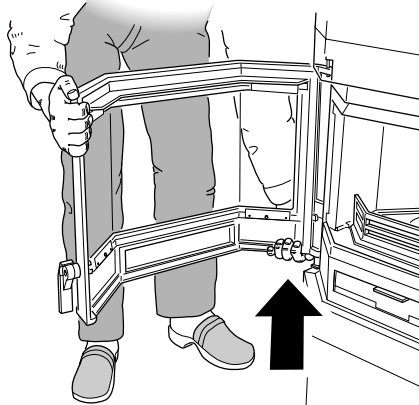

Därefter lyfts gjutgods-botten ut.

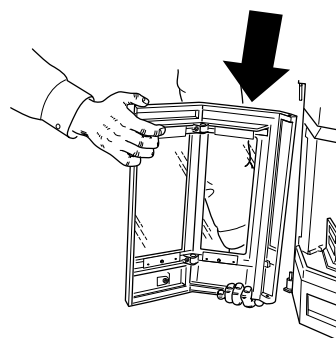
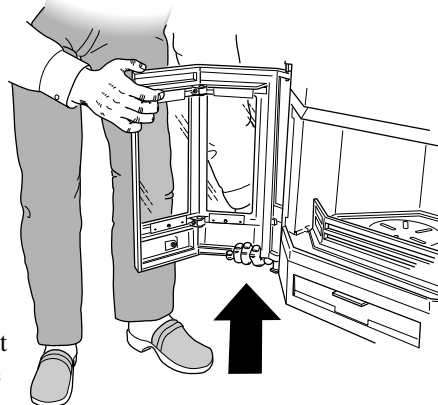
Lyft och transportera insatsen enligt bilderna

Panoramalucka

Vikluckor

①
Lyft luckan uppåt så att den släpper från nedre gångjärnstappen.

②
För underdelen åt sidan så att den går fri från gångjärnstappen.

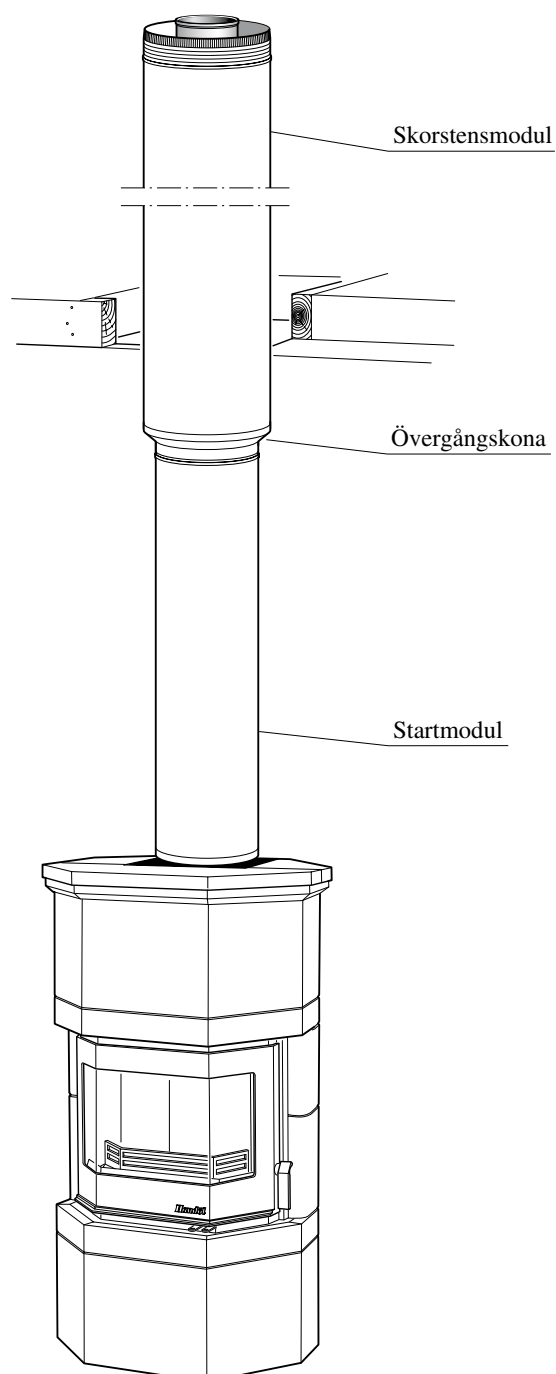
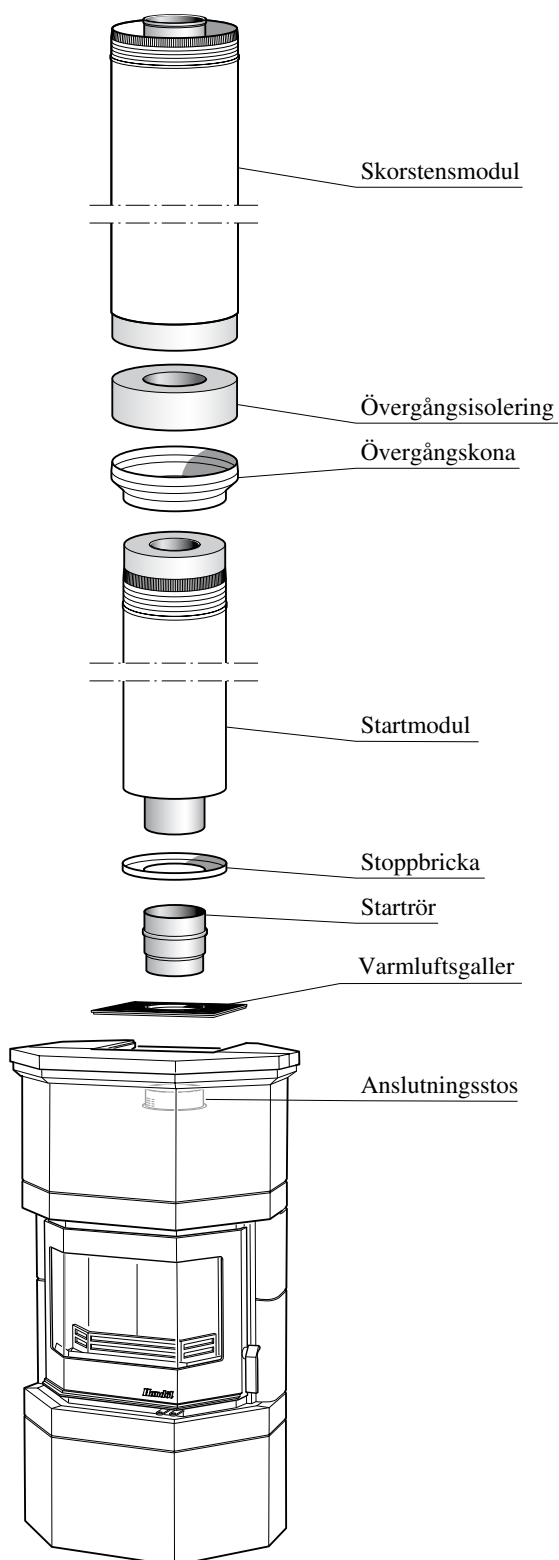
③
Lyft ned luckan.

Toppanslutning till stålskorsten

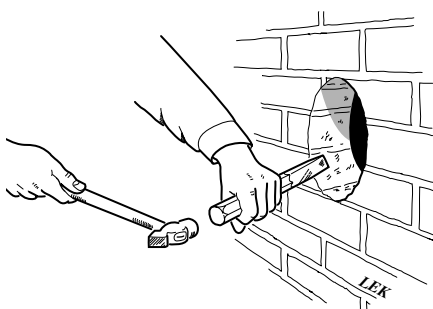
För installation av skorsten och håltagning i innertak hävisar vi till skorstenens installationsanvisning.

Viktigt!

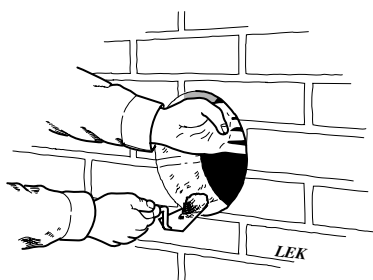
Täljsten och varmluftsgaller skall monteras före skorstenen.

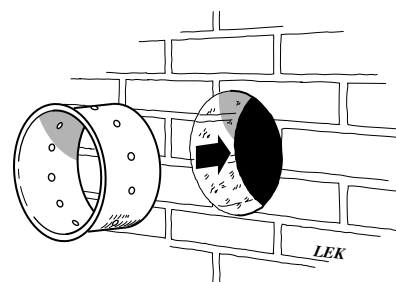
Anslutning bakåt till murad skorsten

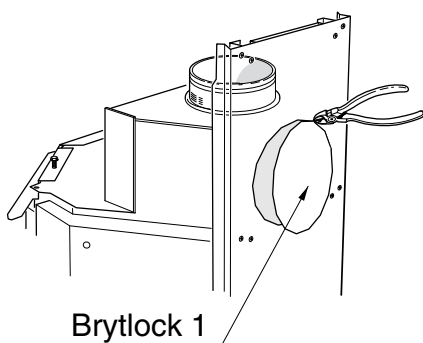
Tag upp ett hål med cirka 180 mm i diameter. Avstånd från golv till hålcentrum skall vara 950 mm.

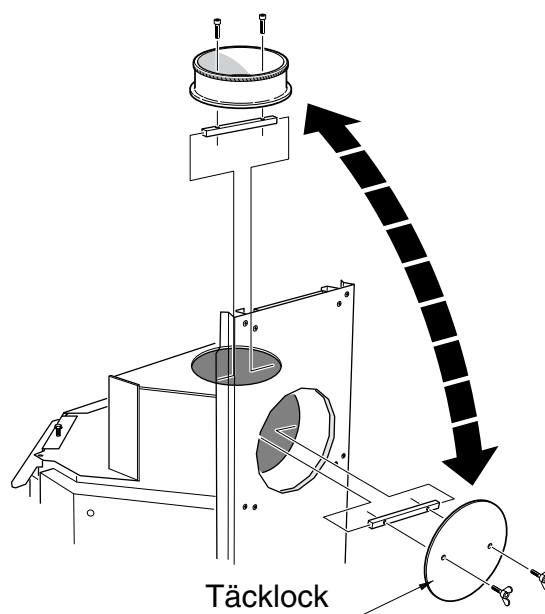
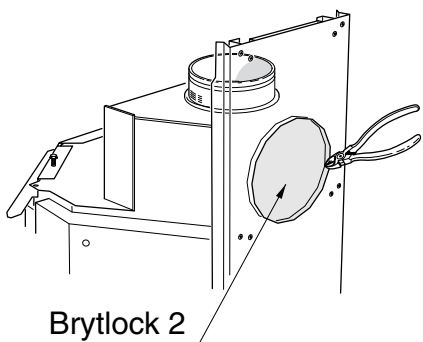
Inmurningsstosen muras in i väggen med eldfast murbruk (ingår ej i leverans). Inmurningshöjden kontrolleras så att den överensstämmer med braskaminens höjd.

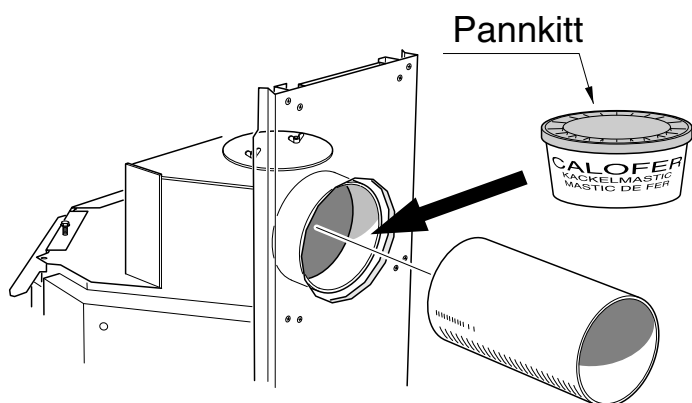

Mät både på braskaminen och på inmurningsstosen! Låt det eldfasta murbruket torka.

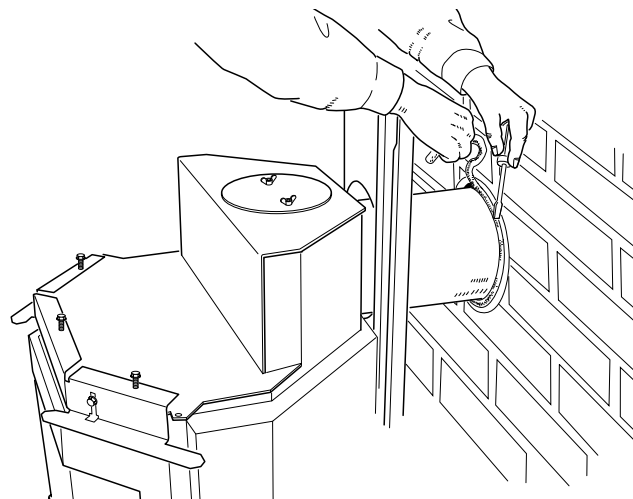

Klipp bort brytlocken på kaminens övre ryggplåt. Vid leverans är kaminen förberedd för toppanslutning. Vid anslutning bakåt från kaminryggen skall stosen och locket byta plats.

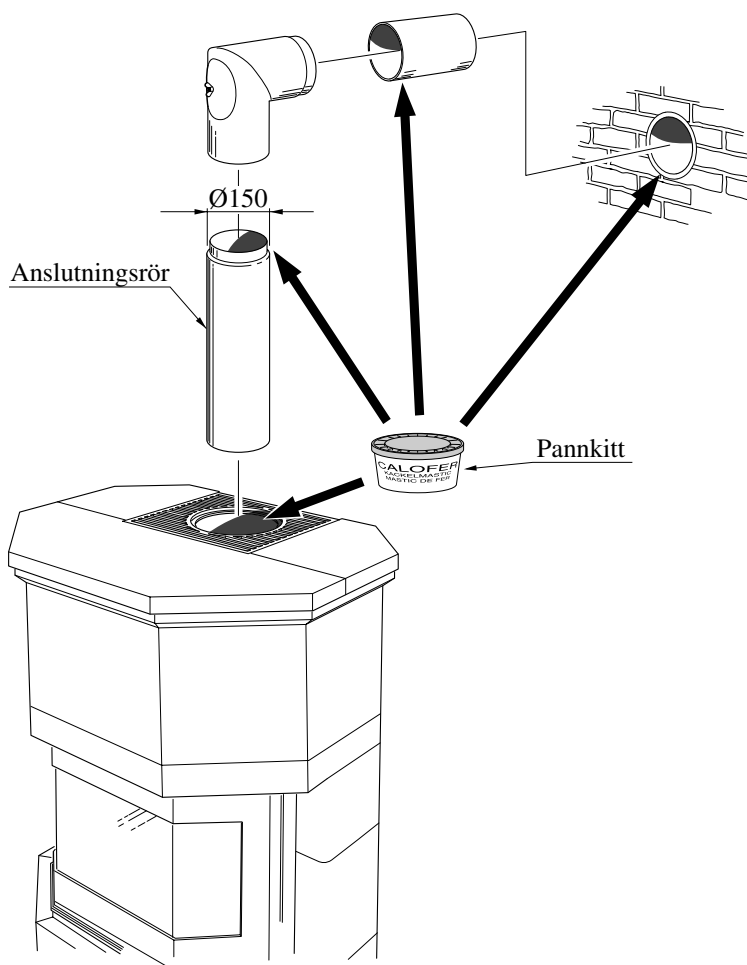
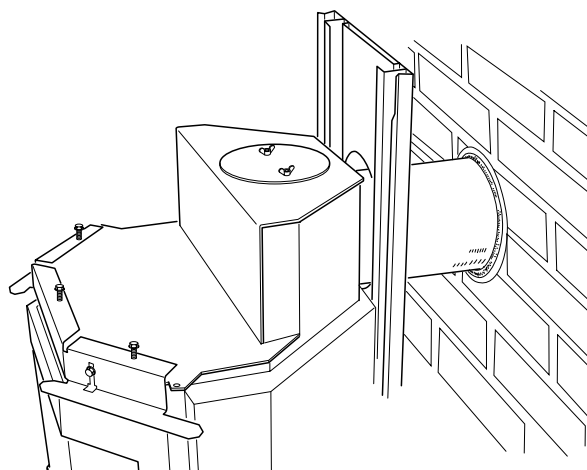

Anslutningsröret förs på stosen. Se till att packningen inte flyttas ur sitt läge. Om ytterligare tätning erfordras kan pannkitt användas.

Mellan inmurningsstosen och rökröret drevas med tätningsrep.

Toppanslutning till murad skorsten

Viktigt!

Täljsten och varmluftsgaller skall monteras före anslutningsrören.

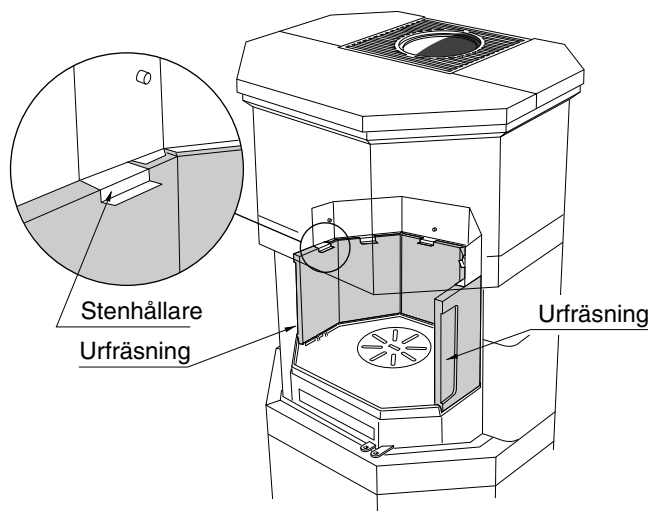
Mura fast inmurningsstosen enligt anvisning på sidan 7. Anslutningsröret förs på stosen. Se till att packningen inte flyttas ur sitt läge. Om ytterligare tätning erfordras kan pannkitt användas.

Montering av eldstadsbeklädnad

Placera stenarna mellan klackarna på gjutgodsbottnen, tryck stenhållaren lätt uppåt och för in stenen så att den låses fast i ovankant.

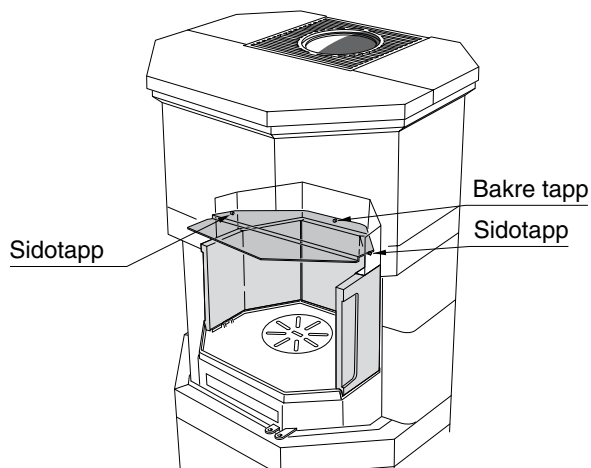
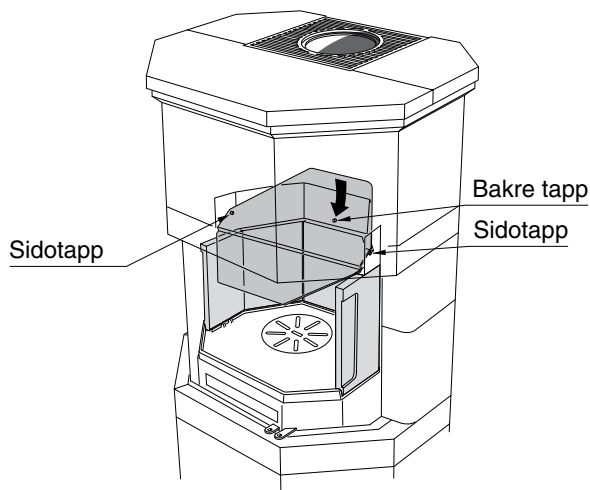
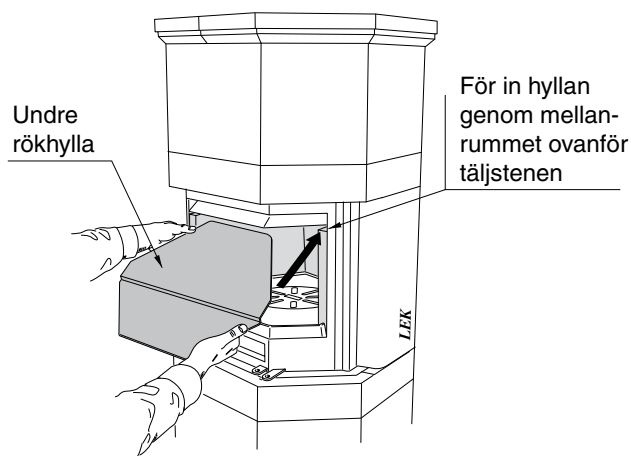
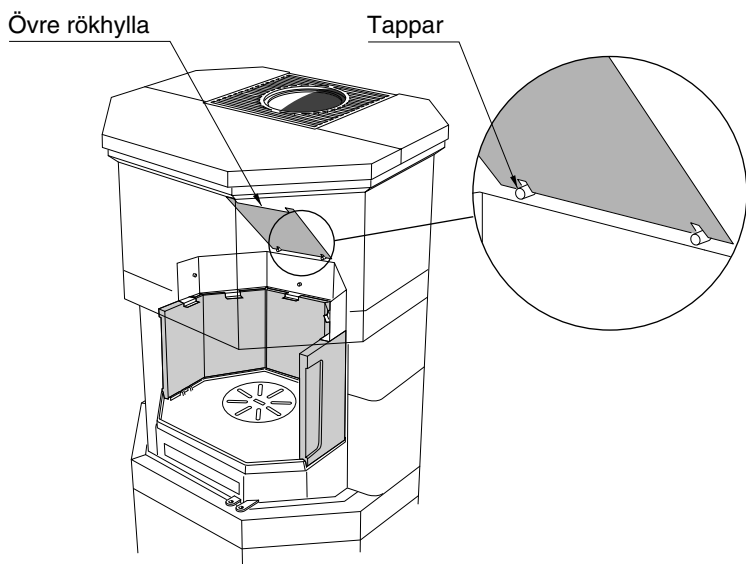
I bakkant på eldstaden monteras tre släta stenar med samma storlek. I framkant monteras två stenar med en urfräsning. De främre stenarna monteras så urfräsningen bildar en spalt mot plåten. Spalten skall vara riktad mot luckan. Stenarna skall placeras så att en springa på minst 1 mm fås mellan stenarna. Om springan är mindre än 1 mm skall kanten fasas lätt med en fil.

Hantera täljstenen varsamt!

Montering av rökhyllor

Montera den övre och undre rökhyllan enligt figur.

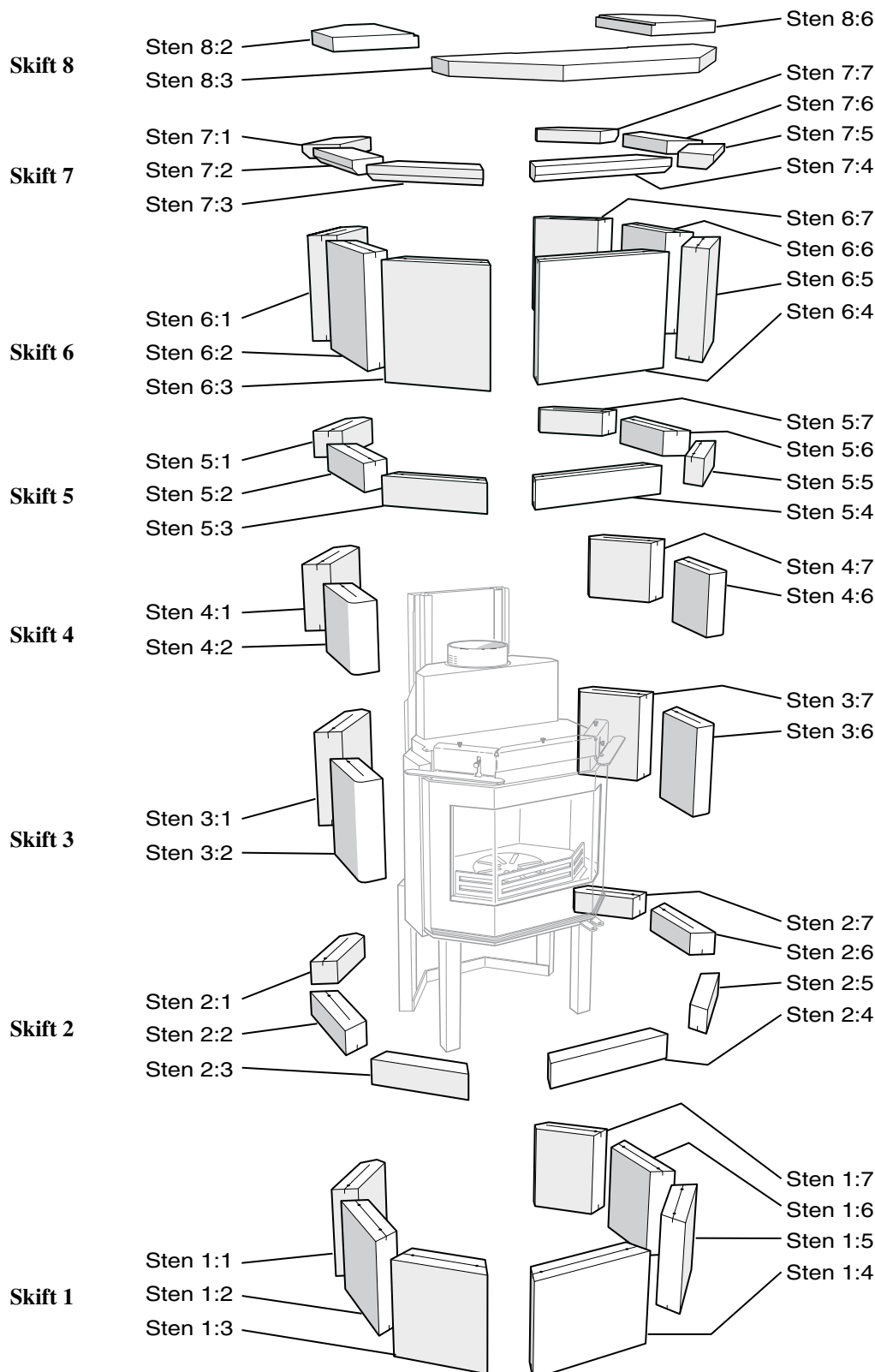

Montering av täljsten

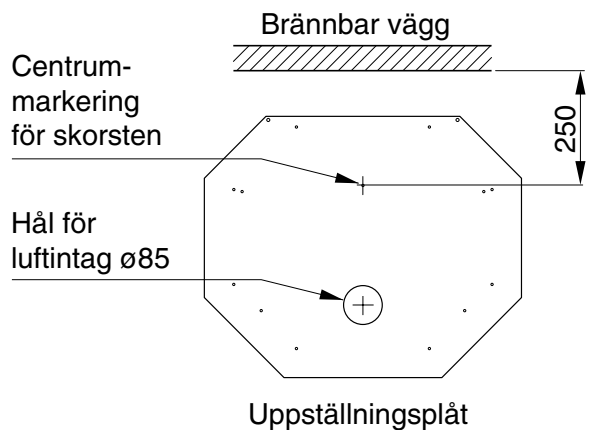
Kaminen kräver en plan och horisontell uppställningsyta för att inte stå snett och för att inte stenarna ska hamna ojämnt och snett vilket leder till onormalt stora glipor och ojämna linjer mellan stenarna. För att utjämna mindre ojämnheter finns en uppställningsplåt medskickad som läggs på golvet och som stenarna ställs på. Kontrollera att golvet är horisontellt och plant med hjälp av ett vattenpass. Om det på något ställe under vattenpasset blir en spalt till golvet större än 1 mm finns det risk för stora glipor mellan täljstenarna.

Vid monteringen av täljstenen benämns stenen efter vilket skift den placeras i och vilken position den har. Tex. stenen längst ner och längst till vänster benämns 1:2 eftersom den placeras i första skiftet som andra sten räknat från den bakre vänstra stenen (skift:position). Många av stenarna är identiska vänster/höger, uppe och nere och kan därför vara märkta med en av beteckningarna. Till exempel 1:2 är samma som 1:6.

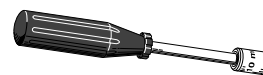
Var rädd om täljstenen! Den repas lätt och får lätt fläckar av fett.

Lägg uppställningsplåten på golvet och rikta in den med hjälp av hålet som markerar centrum för skorstenen. Om en golvplåt ska användas läggs denna under uppställningsplåten.

Ställ kamininsatsen på uppställningsplåten och rikta in den grovt efter markeringshål. Placera stenarna 1:2, 2:2, 1:6, 2:6 på uppställningsplåten och rikta in stenarna efter markeringshål i plåten. Justera därefter in kamininsatsen efter stenarna (se fig). Kontrollera med ett vattenpass att stenarna står lodrätt när insatsen riktas in.

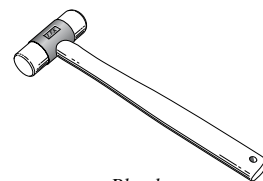
Hylsnyckel Nr. 10

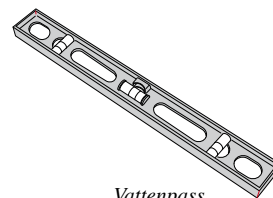
Ringnyckel Nr. 10

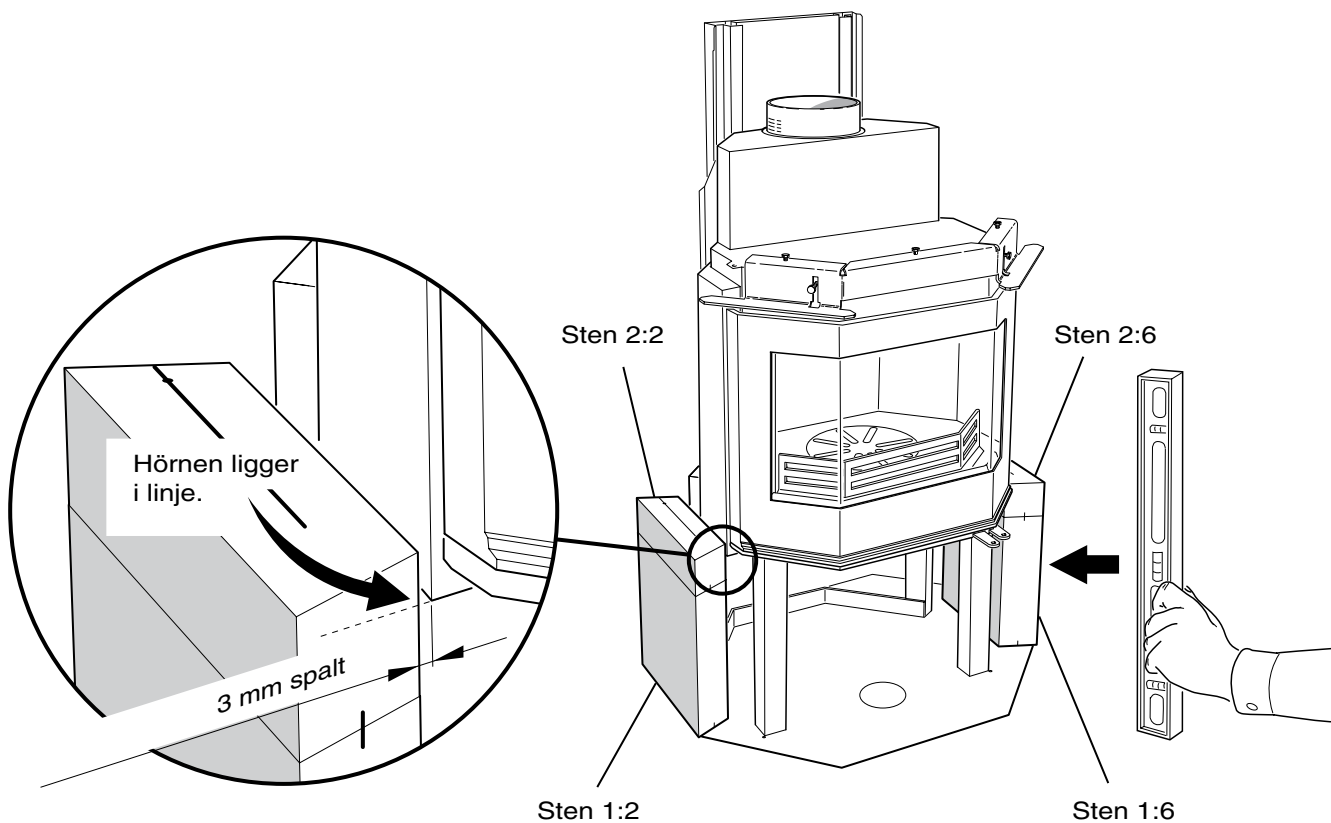
Måttband

Plasthammare

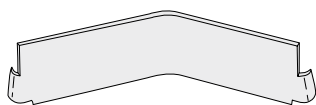

Vattenpass

Med täljstenssatsen medföljer 18 höga gripjärn, 6 låga gripjärn, 16 stödplåtar och ca 40 cm stålband.

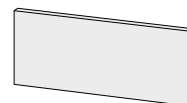
Högt gripjärn

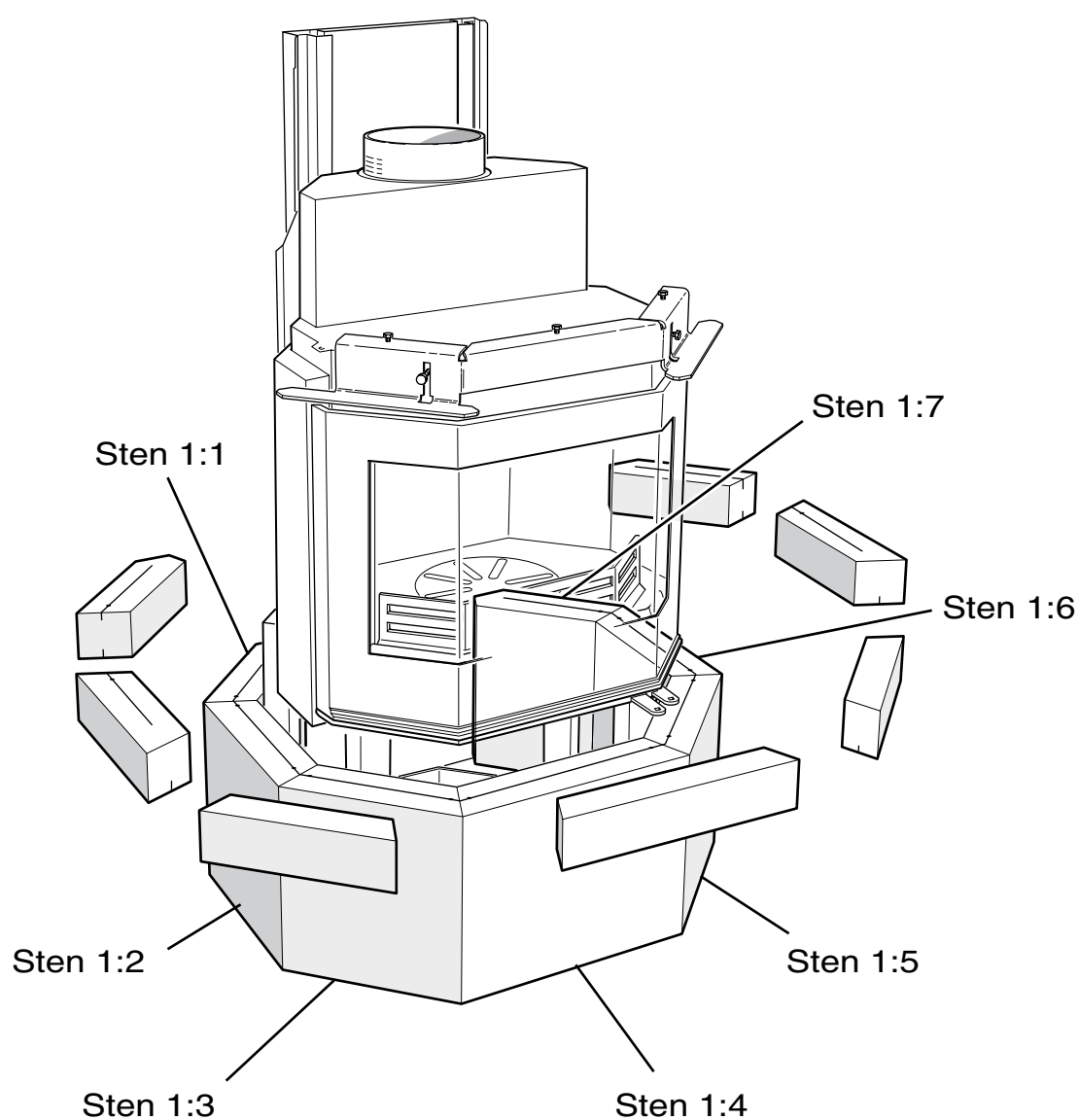
Lågt gripjärn

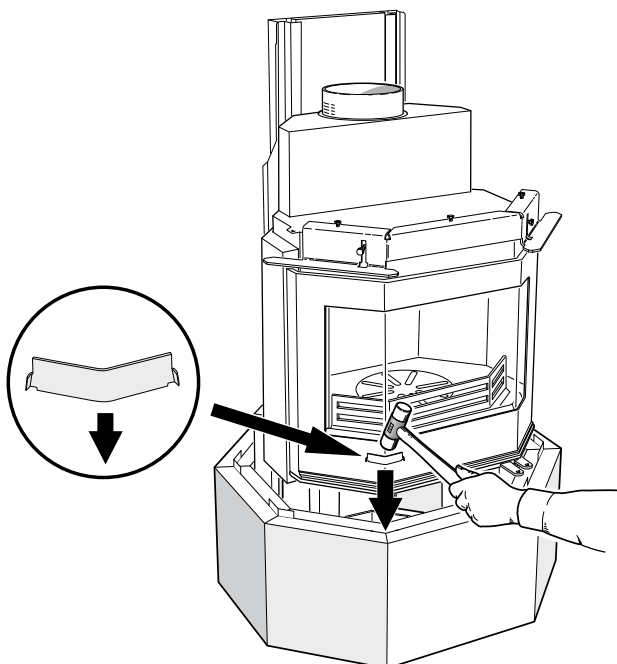
Stödplåt

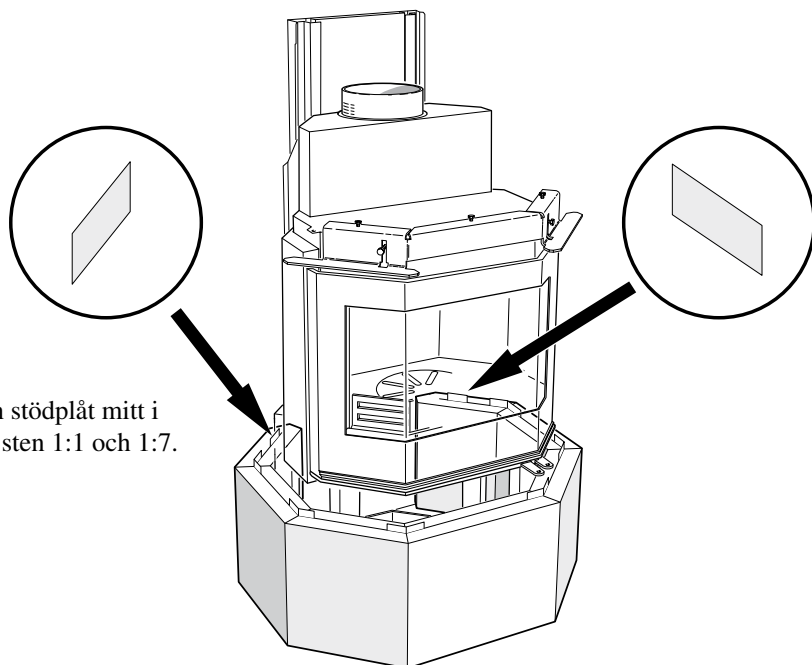
Stålband

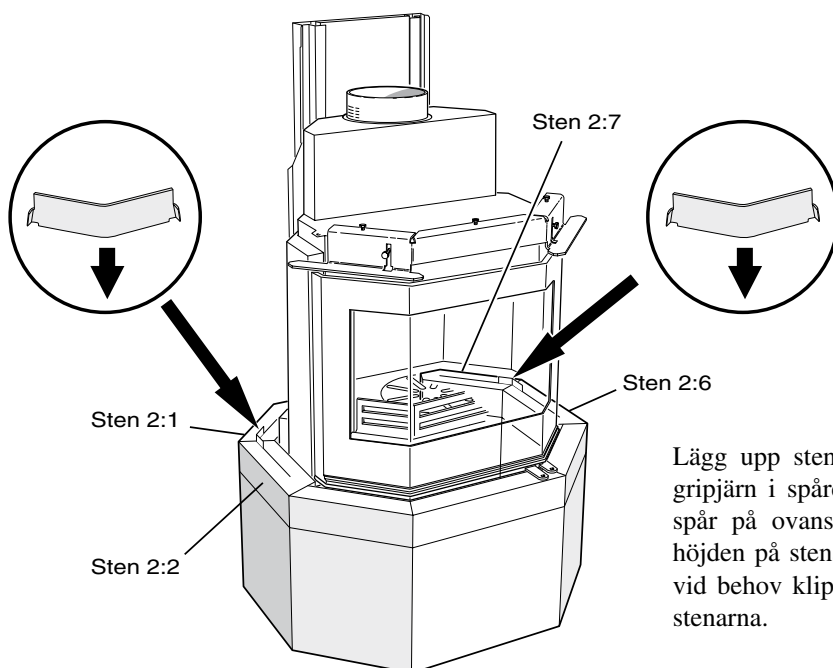
Placera stenarna 1:1, 1:7, 1:3, 1:5, 1:4 i nämnd ordning och justera stenarna så att de står snyggt runt kaminen utan att flytta 1:2 och 1:6. Stenarna till skift 2 kan även läggas på plats för att kontrollera att stenarna står riktigt kring insatsen. Lyft bort stenarna i skift 2.

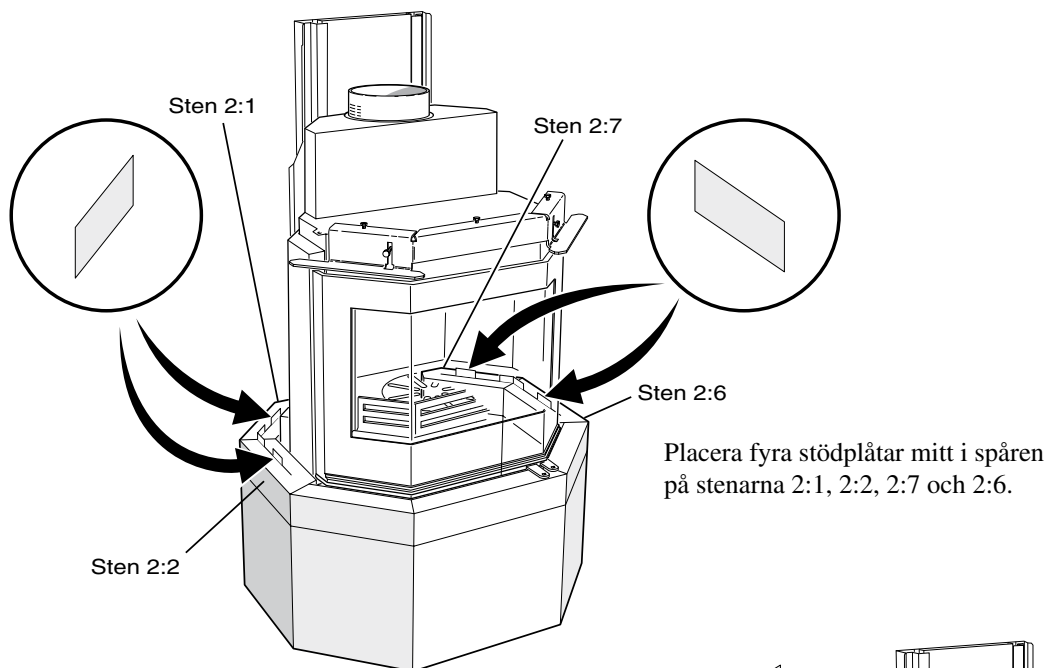
Slå försiktigt i höga gripjärn i stenarnas spår över skarvarna så att stenarna hålls ihop med varandra. Använd en plasthammare till detta och var försiktig så att kanten på stenarnas utsida inte träffas av hammaren och skadas. Börja med att sätta ihop sten 1:1 och 1:2 samt 1:7 och 1:6 och fortsätt sedan framåt på kaminen. Gripjärnens släta del ska sticka upp en liten bit och passa i stenarna som ställs ovanpå. Ställ upp stenarna i skift 2:2 för att kontrollera positionen.

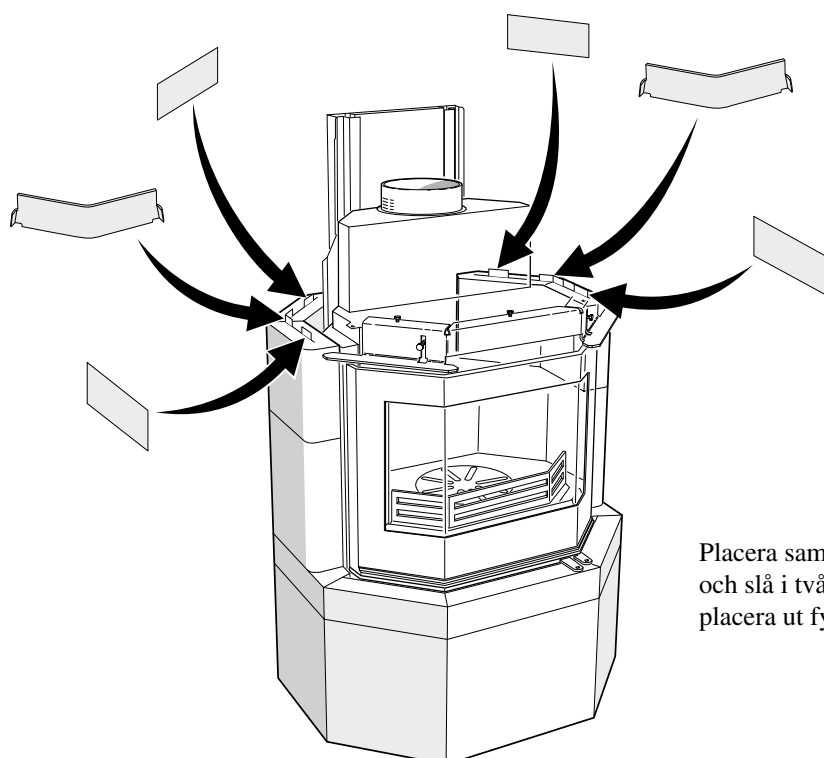
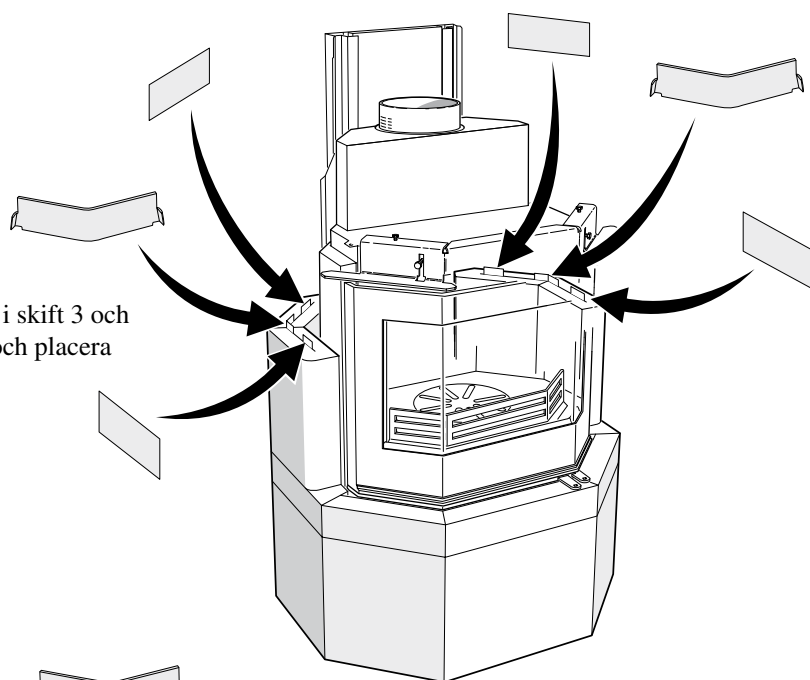
Placera en stödplåt mitt i spåren på sten 1:1 och 1:7.

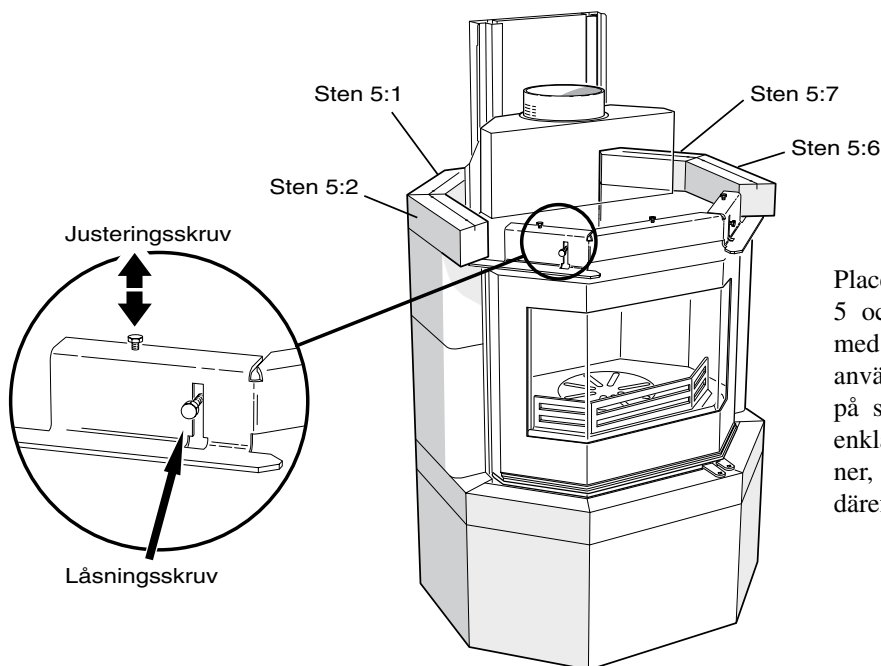
Lägg upp stenarna i skift 2 och slå försiktigt i två höga gripjärn i spåren. I de främre stenarna som inte har några spår på ovansidan ska det inte sitta några gripjärn. Om höjden på stenarna i samma skift skiljer sig något kan man vid behov klippa små bitar av stålbandet och lägga mellan stenarna.

Placera samtliga stenar i skift 3 och slå i två höga gripjärn och placera ut fyra stötplåtar.

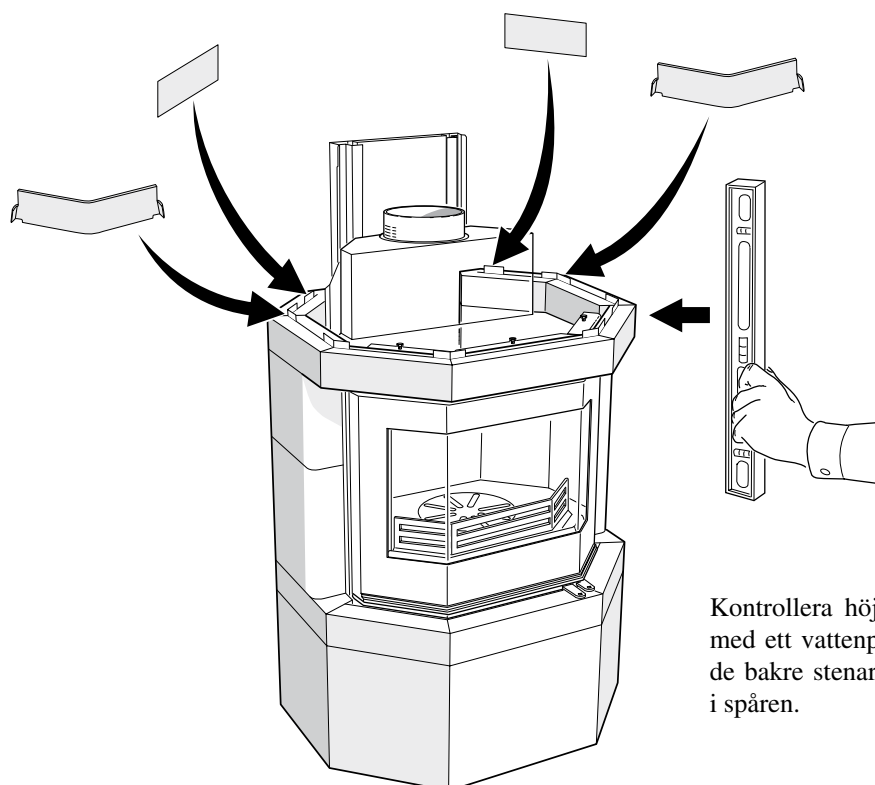
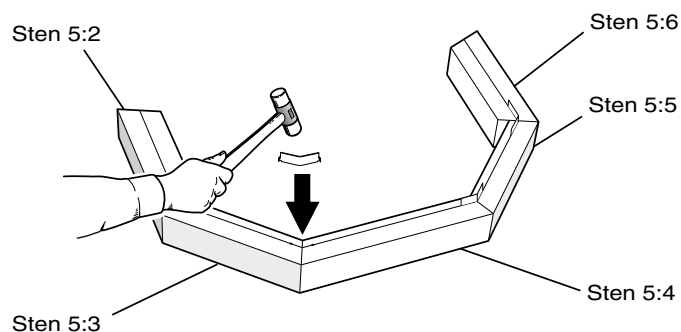
Placera samtliga stenar i skift 4 och slå i två höga gripjärn och placera ut fyra stötplåtar.

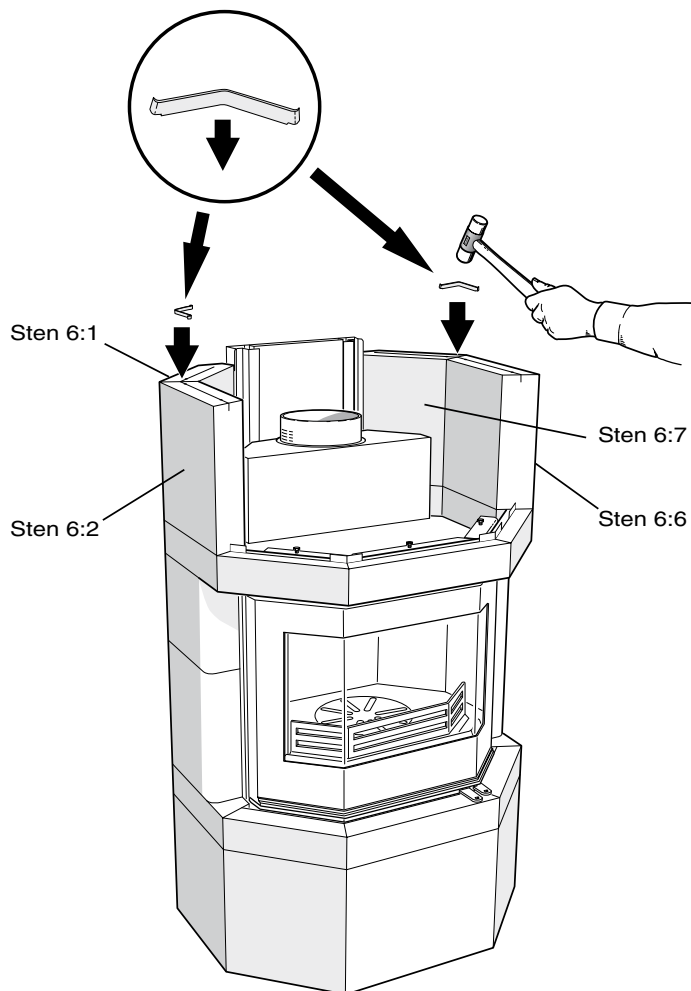
Placera stenarna 5:1, 5:2, 5:7 och 5:6 i skift 5 och justera in stödhyllan för täljstenarna med hjälp av skruvarna. De övre skruvarna används till att justera höjden och skruvarna på sidan låser hyllan i önskat läge. Det är enklast att justera in hyllan om den först sänks ner, låsningsskruvarna dras åt lätt och hyllan därefter justeras med justeringskruvarna.

Vi rekommenderar att skift 5 förmonteras på golvet.

Lyft bort stenarna 5:2 och 5:6 och placera dessa tillsammans med stenarna 5:3, 5:4 och 5:5 på en plan yta på golvet. Montera ihop dessa med fyra höga gripjärn. Tag därefter försiktigt bort gripjärnen mellan några av stenarna med en tång och lyft upp dem på kaminen. Tryck eller slå försiktigt tillbaka gripjärnen på samma plats som de togs bort ifrån.

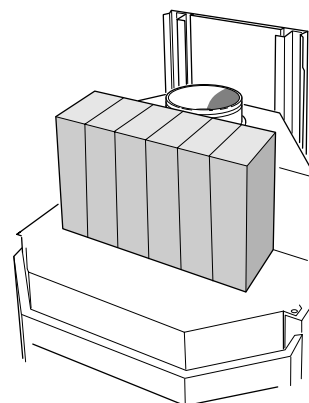

Kontrollera höjd och lutningen på stenarna med ett vattenpass. Slå i två höga gripjärn i de bakre stenarna och placera två stödpåtar i spår.

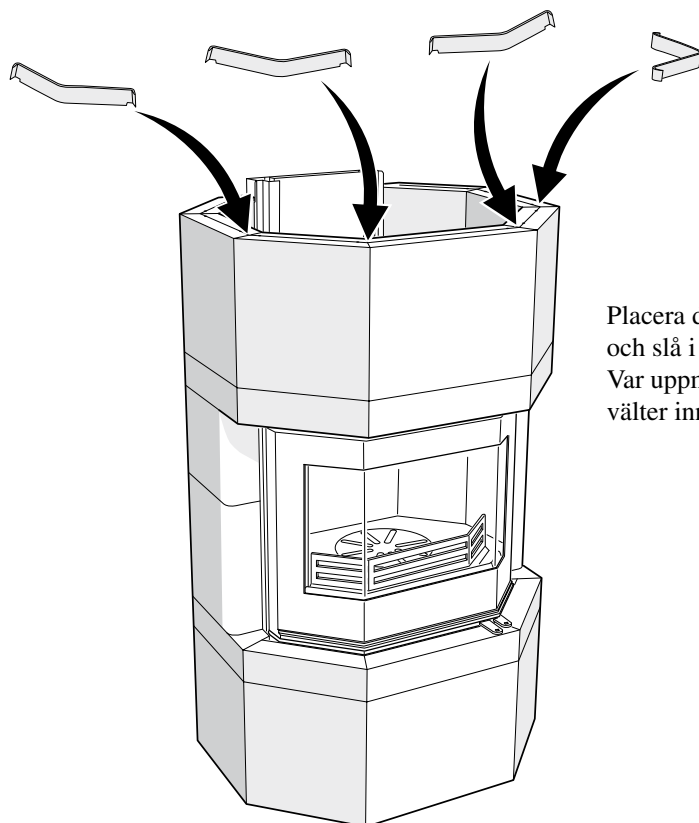

Placera stenarna 6:1, 6:2, 6:7 och 6:6 och slå i två låga gripjärn, så djupt så att de ej sticker upp ovanför stenarnas ovkant.

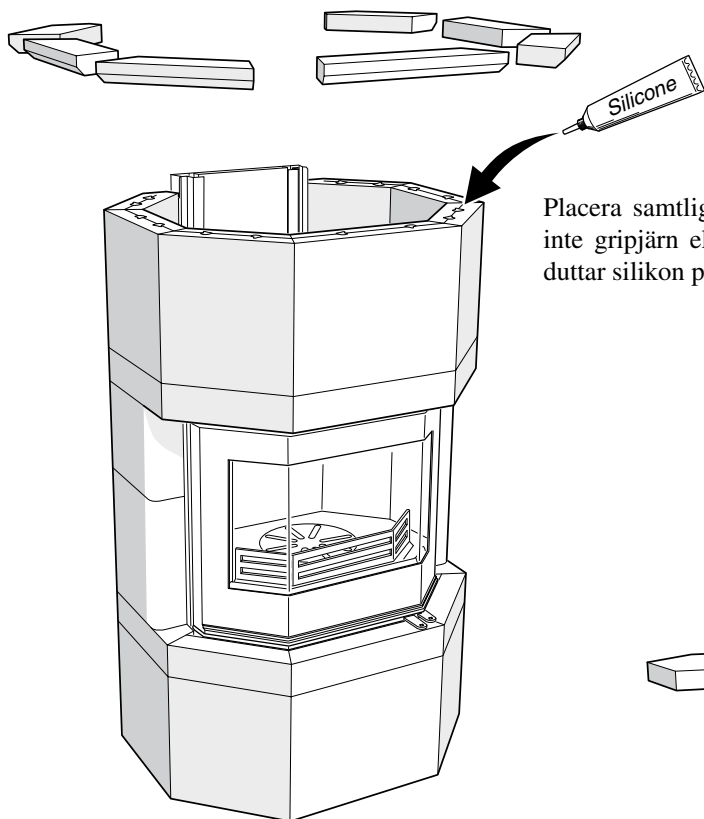
OBS! Slå i gripjärnen vända åt det håll som bilden visar. Om de slås i upp och ner trycker de isär stenarna istället för att hålla ihop dem.

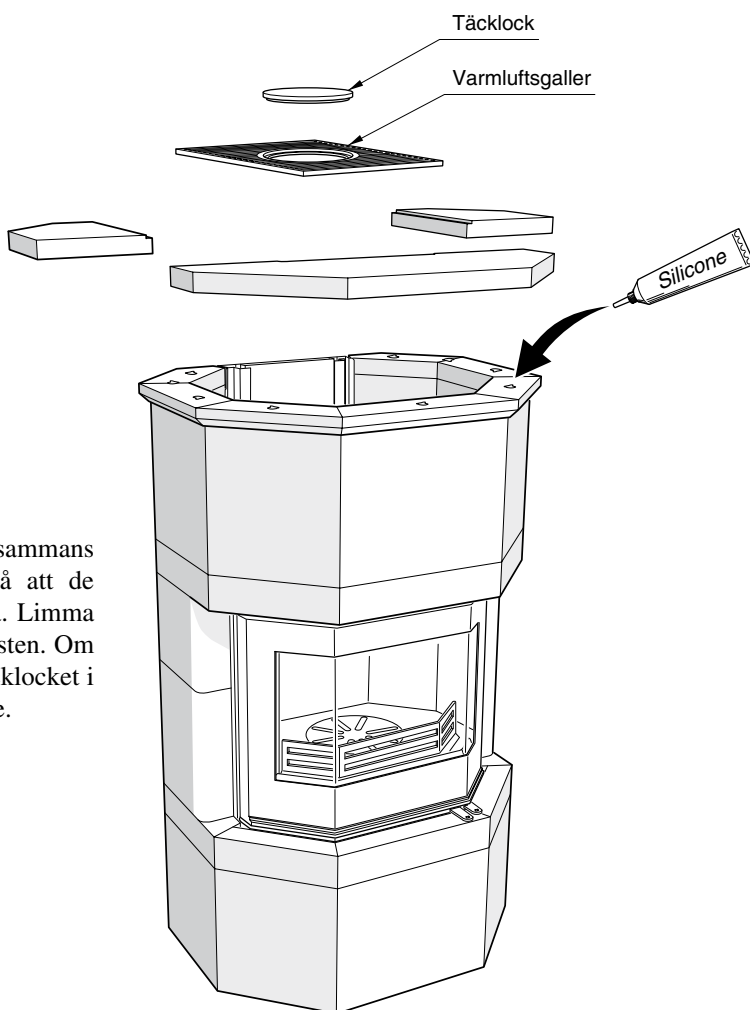
Placera därefter magasinstenarna stående i en rad efter varandra på kaminen.

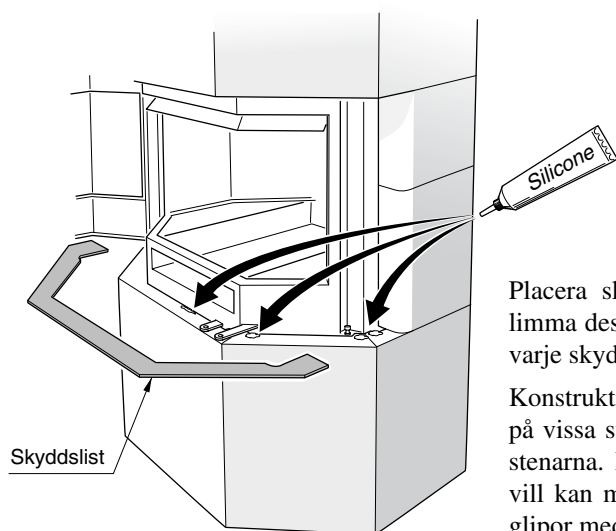
Placera de främre stenarna i skift 6 och slå i fyra låga gripjärn. Var uppmärksam så att stenarna inte välter innan de förankrats.

Placera samtliga stenar i skift 7. Till dessa stenar används inte gripjärn eller stödplåtar, utan de limmas med två små duttar silikon på varje sten.

Placera stenarna i det översta skiftet tillsammans med varmluftsgallret. Justera in delarna så att de ligger snyggt med jämt avstånd till kanterna. Limma stenarna med tre små duttar silikon på varje sten. Om kaminen är ansluten på baksidan placeras täcklocket i varmluftsgallret. Varmluftsgallret limmas inte.

Placera skyddslisterna under luckan och limma dessa med tre små duttar silikon på varje skyddslist.

Konstruktionen utan fogar innebär att det på vissa ställen uppstår små glipor mellan stenarna. Detta är fullt normalt. Om man vill kan man efter monteringen fylla igen glipor med grå fogmassa.

Så här eldar man

Rekommenderad vedmängd vid normaleldning är 2 kg/tim. Högsta tillåtna vedmängd är 3,5 kg/tim. De flesta träsorter är användbara. Lämpligast är lövträd som brinner lugnare. Viktigt är att veden är torr och lagom stor, ca 30 cm lång och inte för grov. Öppna och stäng alltid luckan sakta och försiktigt för att förhindra inrykning p.g.a. tryckförändringar i eldstaden.

1. Öppna förbränningsluftspjället genom att dra ut den vänstra reglagestången med hjälp av "kalla handen".
2. Lagg in 7–8 vedträn (ca 3 kg) enligt figur och tänd brasan.
3. Skjut till luckan utan att stänga den. När brasan tagit sig ordentligt, efter ca 15 min, stängs luckan.
4. Lagg på 3–4 vedträd med en samlad vikt på ungefär 2 kg när tändbrasan brunnit ned till glöd.

Bruksanvisning/Eldningsinstruktion

Läs noggrant igenom den separata bruksanvisningen/eldningsinstruktionen innan Ni börjar elda.

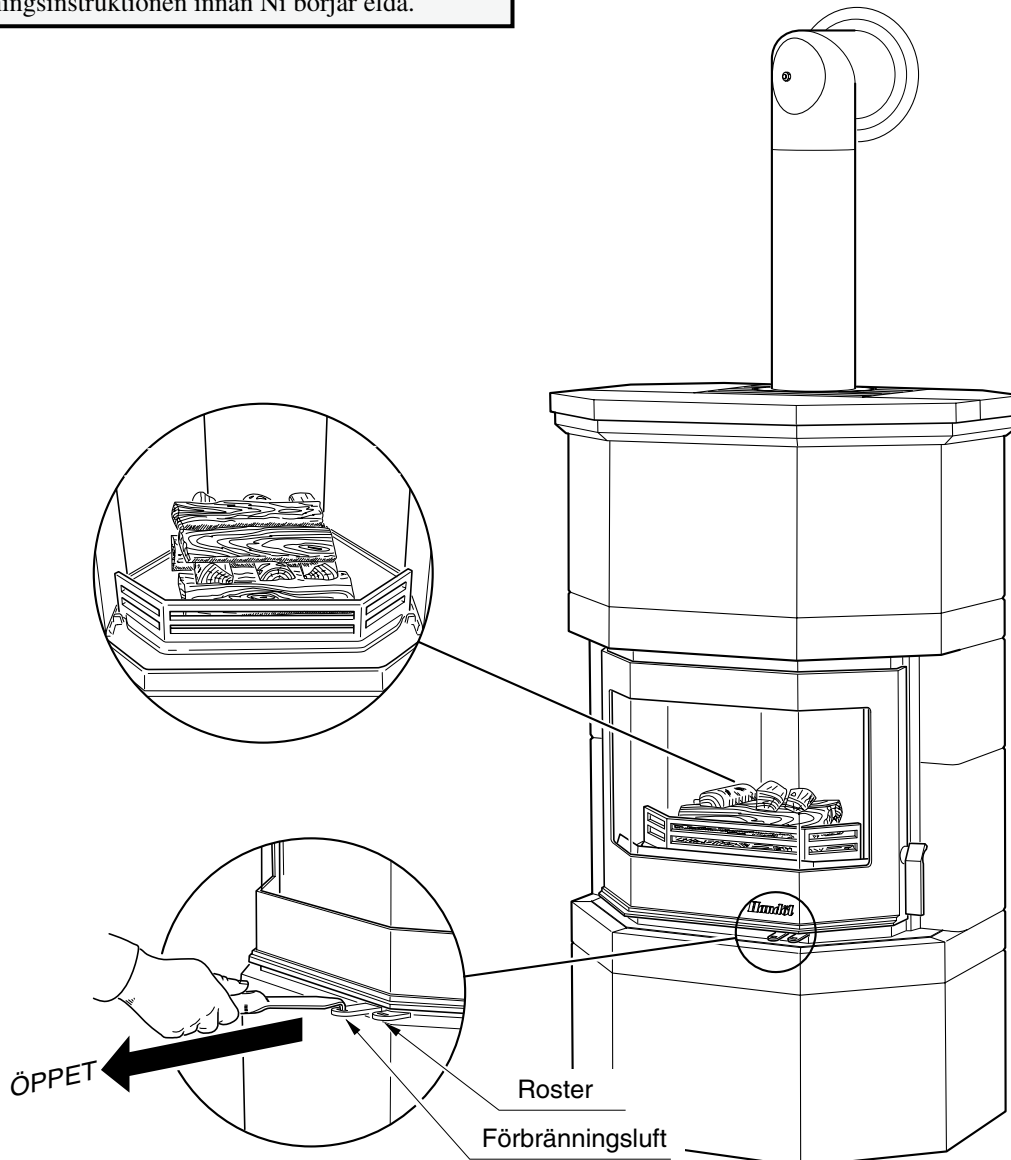
OBS! Den högra reglagestången skall vara helt inskjuten under eldning.

När reglagestången till höger dras utåt öppnas rostret. Detta används endast vid vedinlägg för att få en snabb upptändning, samt då askan skall rakas ned i asklådan.

Reglagestången till förbränningsluftspjället skall vara helt utdraget under eldning.

Viktigt!

Det är viktigt att det snabbt börjar brinna i vedträden. Pyrelldning ger kraftig rökutveckling och kan i värsta fall orsaka hastig gasantändning med skador på eldstaden som följd. En snabb antändning fås om reglagestången till rostret dras utåt för max tillförsel av förbränningsluft genom rostret. Skjut in reglagestången efter ca 2 min när brasan tagit sig. Som alternativ kan man låta luckan stå på glänt tills brasan har tagit sig.

NIBE AB/NIBE Braskvärme • Box 134 • SE-285 23 Markaryd
www.handol.eu